

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНІВ-СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ГАЛУЗІ

Поліщук А.В., старший викладач (linapolischuk@nubib.edu.ua),
Берко М. О., студентка ННІ Лісового і садово-паркового господарства
Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ

Для досягнення іншомовної професійної комунікативної компетентності студентами не філологами, як кінцевої мети навчання іноземним мовам у закладах вищої освіти, першочерговим завданням має бути освоєння загальнонаукової лексичної та вузькопрофільної термінологічної бази відповідної спеціальності. Переклад автентичної наукової літератури є необхідним початковим етапом у досягненні цієї мети, оскільки при опрацюванні фахових текстів – формуються активний та пасивний професійний словниковий запас студентів, розвиваються когнітивні здібності, мовні та мовленнєві компетентності. Звичайно, текст є основним джерелом передачі інформації, на якому базується навчання науковій комунікації, “науковому дискурсу”. Текст, як зазначено в «Європейських рекомендаціях з мовної освіти», – «... є певним відрізком мовлення чи висловлюванням (усним або писемним), що стосується специфічної сфери. У процесі виконання певного завдання він стає актом мовленнєвої діяльності і може бути як опорою так і метою, як продуктом так і процесом» [1]. Отже, складання тематичних планів та відбір текстового матеріалу – є досить відповідальною справою і має узгоджуватися з фахівцями, НПП кафедр, що викладають ряд дисциплін певної спеціальності.

В даній роботі розглянемо деякі особливості перекладу складних словосполучень деревообробної галузі. Є, звичайно, багато термінів, що складаються з двох і більше компонентів, які можна легко перекласти, не будучи фахівцем. Наприклад: *angiospermous wood* – листяна деревина (тобто деревина листяних порід), варто лише знати, що *angiospermous* – означає покритонасінний, *branchless wood* – безсучкова деревина, *felled (or cut) wood* – зрубаний ліс, *early wood, late ~* – рання, пізня деревина, *sawn wood* – пиломатеріали тощо. Але лише фахівці можуть надати адекватний переклад та пояснити деякі специфічні терміни чи технологічні процеси, виражені, здавалося б простими й зрозумілими, на перший погляд, словосполученнями:

finish wood – лісоматеріал для столярних і внутрішніх опоряджувальних робіт;
car wood – деревина залізничного доставляння; короткомірний сортимент;
tangential grain densified wood – деревинний шаруватий пластик з тангентальним розшаруванням волокон;
bore angle gauge – шаблон для визначення кута свердління;
gauge – 1. давач (вимірювальний прилад) 2. калібр 3. шаблон 4. еталон, стандарт 5. товщина (полотна пилки)

conductivity-type moisture gauge – кондуктометричний вологомір для паперу;
shoulder depth gauge – калібр для вимірювання глибини плечика шипа [2].

Щоб перекласти багаточленні препозитивні атрибутивні словосполучення – такі, що складаються з означуваного ядра (слова чи словосполучення) та слів, які стоять перед ним, в ролі означення, – необхідно правильно визначити всі його компоненти, семантичний зв'язок між ними та відповідно вибудувати порядок слів в остаточному варіанті перекладу.

Наприклад, у словосполученні *cross-laminated densified wood* – головний компонент – *densified wood* (пресована деревина, деревинний шаруватий пластик), *cross-laminated* – означення до цієї частини. Отже, переклад - деревинний шаруватий пластик із перехресним розшаруванням волокон.

У словосполученні *decorative laminated faced hardboard* – зрозуміло, що останнє слово є ключовим: *hardboard* – тверда або надтверда волокниста плита, разом – волокниста плита, личкована декоративним шаруватим пластиком [2].

Студенти мають бути ознайомлені з лексичними прийомами перекладу, такими як транскрибування, транслітерація та калькування, а також лексико-семантичними трансформаціями (конкретизація, генералізація та модуляція, тобто “смісловий розвиток”), комплексними лексико-граматичними трансформаціями: антонімічним, описовим перекладом (експлікацією), компенсацією та вміти застосовувати ці знання практично.

Перелік посилань

1. Ніколаєва С.Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. вид. доктор пед. наук, проф. Ніколаєва С. Ю. Київ: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Бехта П.А., Бехта І.А., Англо-український українсько-англійський словник з деревообробної промисловості. Київ: Основа, 2003. 634 с.